

Tomra Service OÜ
Majandusaasta aruanne 2021

Tomra Service OÜ
MAJANDUSAASTA ARUANNE 2021

Ärinimi	Tomra Service OÜ
Asukohajärgne register	Eesti Vabariigi äriregister
Registrikood	10804337
Kande kuupäev	28.11.2001
Aadress	Sõpruse pst 151, 13417 Tallinn, Eesti
Telefon	+372 668 4236
E-post	tomra@tomra.ee
Kodulehekülg	www.tomra.com
Aruandeperiood	1. jaanuar 2021 – 31. detsember 2021
Juhatus	Eero Nõgene
Põhitegevusala	EMTAK: 77399, Muu mujal liigitamata masinate, seadmete ja materiaalse vara rentimine ja kasutusrent
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

SISUKORD

Tegevusaruanne.....	4
Raamatupidamise aastaaruanne.....	6
Finantsseisundi aruanne	6
Koondkasumiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Omakapitali muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
1. Aruandev üksus	10
2. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused.....	10
3. Riskijuhtimine ja peamiste riskide kirjeldus	22
4. Immateriaalne põhivara	24
5. Materiaalne põhivara	25
6. Vara kasutusõigus ja rendikohustised	26
7. Varud	26
8. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	27
9. Raha ja raha ekvivalendid	27
10. Osakapital.....	27
11. Laenukohustised.....	27
12. Võlad tarnijatele ja muud võlad	28
13. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	28
14. Müügitulu	28
15. Muud äritulud	28
16. Kaubad, toore, materjal ja teenused.....	29
17. Tööjõukulu	29
18. Tehingud seotud osapooltega	29

TEGEVUSARUANNE

Põhitegevus

Tomra Service OÜ (edaspidi TS) on Eesti Vabariigis registreeritud äriühing, mille põhitegevuseks on taarakäitlustehnika müük, rent, haldamine ja hooldus ning taarakäitlusteenuste osutamine suunatuna ärikliendile.

Majandustulemused

5,47 miljoni eurose müügitulu juures teenis TS 2021. aastal 367 900 eurot puhaskasumit.

2020. aastal oli müügitulu 4,10 miljonit eurot ja puhaskasum 295 037 eurot.

Juhatuse liikmed ja tasud

TS juhatusse kuulub üks liige: Eero Nõgene.

Juhatuse liikmele arvestati 2021. aasta jooksul juhatuse liikme tasu summas 85 800 eurot, millelt tasuti sotsiaalmakse summas 28 314 eurot.

2020. aastal arvestati juhatuse liikmele tasu 85 800 eurot, millest sotsiaalmakse tasuti 28 314 eurot.

TS on aastal 2021 teinud investeringuid ettevõtte põhitegevuseks kasutatavatesse varadesse summas 336 225 eurot. Aastal 2020 oli tehtud investeringute summaks 923 735 eurot.

Üldine ja makromajanduslik tegevuskeskkonna areng TS-i ei ole ettevõttele olulist muutvat mõju avaldanud.

Majandustegevuse tsüklilisus on TS-i finantstulemustele ebaolulise mõjuga. Samuti ei ole TS-i tegevusega kaasnevat olulist keskkonna- ning sotsiaalset mõju.

Valutakursside, intressimäärade ja börsikursside muutumisega seotud riskide mõju TS-i tegevusele aruandeperioodil on ebaoluline.

Töötajad

2021. aastal oli TS keskmine töötajate arv 78, kelle summaarne töötasu oli 1 025 869 eurot, millelt tasuti sotsiaalmakse summas 336 236 eurot.

2020. aastal oli TS keskmine töötajate arv 89, kelle summaarne töötasu oli 1 021 732 eurot, millelt tasuti sotsiaalmakse summas 334 659 eurot.

Nõukogu liikmete tasud

2021. ega ka 2020. aasta jooksul TS nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

24. veebruaril 2022 alustas Venemaa Föderatsioon sissetungi Ukrainasse. Varsti pärast sissetungi kehtestasid EL ja ülejäänud maailm, sealhulgas rahvusvahelised organisatsioonid, Venemaa vastu laiaulatuslikud sanktsioonid, mida pidevalt uuendatakse ja täiendatakse. Kõnealune mittekorrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus kasutatud hinnangutes ja eeldustes 2021. aasta 31. detsembri seisuga veel ei kajastunud. Kuni käesoleva raamatupidamise aastaaruande avaldamise kuupäevani ei olnud kehtestatud sanktsioonid ettevõtte finantstulemustele märkimisväärset mõju avaldanud, äritegevus ei olnud üheski valdkonnas katkenud ning raamatupidamise aastaaruande avaldamise kuupäeva seisuga ei olnud tekkinud sanktsioonidega seoses ka olulisi otseseid kahjusid.

Olulised suhtarvud ja finantsnäitajad

		2021	2020
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	Käibevara / lühiajalised kohustised	0.77	0.58
Müügikäibe puhasrentaablus	Puhaskasum / müügikäive x 100	7%	7%
Omakapitali puhasrentaablus (RoE)	Puhaskasum / omakapital x 100	41%	36%
Koguvara rentaablus (RoA)	Puhaskasum / varad kokku x 100	5%	4%
Võlakordaja	Kohustised / varad kokku	0.88	0.99

(eurodes)	31.12.2021	31.12.2020
Varad	7 534 836	7 620 030
Omakapital	894 437	821 574

	2021	2020
Müügitulu	5 467 529	4 100 591
Puhaskasum	367 900	295 037

Tallinnas, 12. mai 2022

Eero Nõgene

Juhataja

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne

	Lisa	31.12.2021	31.12.2020
VARAD			
Põhivara			
Immateriaalne põhivara	4	2 545 754	2 545 754
Materiaalne põhivara	5	3 266 366	3 920 282
Vara kasutusõigus	6	206 495	202 950
Põhivara kokku		6 018 615	6 668 986
Käibevara			
Varud	7	544 988	358 321
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	8	675 266	404 425
Raha ja raha ekvivalendid	9	295 967	188 298
Käibevara kokku		1 516 221	951 044
VARAD KOKKU		7 534 836	7 620 030
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED			
OMAKAPITAL			
Osakapital	10	63 911	63 911
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		462 626	462 626
Aruandeaasta kasum		367 900	295 037
OMAKAPITAL KOKKU		894 437	821 574
KOHUSTISED			
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	11	4 446 538	4 852 442
Võlad tarnijatele ja muud võlad	12	92 493	140 214
Vara kasutusõiguse kohustis	6	134 880	161 472
Pikaajalised kohustised kokku		4 673 911	5 154 128
Lühiajalised kohustised			
Võlad tarnijatele ja muud võlad	12	1 174 864	863 667
Laenukohustised	11	708 808	730 311
Vara kasutusõiguse kohustis	6	82 816	50 350
Lühiajalised kohustised kokku		1 966 488	1 644 328
KOHUSTISED KOKKU		6 640 399	6 798 456
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED KOKKU		7 534 836	7 620 030

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Koondkasumiaruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta, olemuspõhine liigitus

	Lisa	2021	2020
Kaupade müük	14	1 065 485	258 586
Teenuste osutamine	14	4 402 044	3 842 005
Müügitulu		5 467 529	4 100 591
Muud äritulud	15	55 046	6 692
Kaubad, toore, materjal ja teenused	16	-2 060 453	-875 921
Muud tegevuskulud		-295 252	-195 148
Tööjõukulu	17	-1 379 419	-1 370 780
Põhivara kulum ja väärtuse langus	5	-1 065 523	-1 024 016
Varade kasutusõiguse amortisatsioon	6	-66 283	-58 946
Ärikasum		655 645	582 472
Intressitulud		44	31
Intressikulud		-239 742	-223 812
Muud finantstulud või -kulud		-18	-90
Kasum enne tulumaksu		415 929	358 601
Ettevõtja tulumaksukulu		-48 029	-63 564
Aruandeaasta kasum		367 900	295 037
Koondkasum kokku		367 900	295 037

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	2021	2020
Rahavood äritegevusest			
Puhaskasum		367 900	295 037
Korrigeerimine mitterahaliste kirjetega:			
Põhivarade kulum	5	1 065 523	1 024 016
Kasutusõigusega varade kulum	6	66 283	58 946
Perioodi tulumaksukulu		48 029	63 564
Kasum põhivara müügist	15	-10 694	-1 276
Intressikulud		239 742	223 812
Muud korrigeerimised		-62 864	-4 798
Käibekapitali muutused:			
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	8	-270 841	183 089
Äritegevusega seotud kohustiste muutus	12	268 599	-273 010
Muutused varudes	7	-186 669	-136 326
Rahavood äritegevusest kokku		1 525 008	1 433 054
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara omandamine		-41 992	-33 583
Laekunud põhivara müügist		45 750	6 692
Rahavood investeerimistegevusest kokku		3 758	-26 891
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	18	1 150 000	600 000
Saadud laenude tagasimaksed	18	-1 150 000	-600 000
Makstud dividendid		-295 037	-331 328
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed		-839 160	-806 224
Makstud intressid		-238 871	-167 094
Makstud ettevõtja tulumaks		-48 029	-63 564
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-1 421 097	-1 368 210
Rahavood kokku		107 669	37 953
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	9	188 298	150 345
Raha ja raha ekvivalentide muutus		107 669	37 953
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	9	295 967	188 298

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Omakapitali muutuste aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	Osakapital	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 31. detsember 2018		63 911	831 023	894 934
Aruandeaasta puhaskasum		0	331 328	331 328
Dividendid		0	-368 397	-368 397
Seisuga 31. detsember 2019	10	63 911	793 954	857 865
Seisuga 31. detsember 2019		63 911	793 954	857 865
Aruandeaasta puhaskasum		0	295 037	295 037
Dividendid		0	-331 328	-331 328
Seisuga 31. detsember 2020	10	63 911	757 663	821 574
Seisuga 31. detsember 2020		63 911	757 663	821 574
Aruandeaasta puhaskasum		0	367 900	367 900
Dividendid		0	-295 037	-295 037
Seisuga 31. detsember 2021	10	63 911	830 526	894 437

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

1. Aruandev üksus

Tomra Service OÜ (edaspidi: ettevõtja) on Eesti Vabariigis registreeritud osaühing. Ettevõtja registreeriti 28.11.2001. a.

Ettevõtja registrijärgne asukoht on Sõpruse pst 151, 13417 Tallinn, Eesti. Ettevõtja põhitegevusala on taarakäitlustehnika müük, rent, haldamine ja hooldus ning taarakäitlusteenuste osutamine suunatuna ärikliendile. Ettevõtja majandusaasta algab kalendriaasta 1. jaanuaril ning lõpeb sama kalendriaasta 31. detsembril.

Ettevõtja juhtkond kinnitas 2021. majandusaasta aruande 12. mail 2022.

2. Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

2.1 Vastavuse kinnitus

Tomra Service OÜ 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt.

Raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt allkirjastatud 12 mai 2022. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heakskiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruannet, ainuosaniku otsusega.

Hindamisalused

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist. Arvestuspõhimõtteid on kohaldatud järjepidevalt kõikidele aruandes märgitud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti. Ettevõtja aruanded on koostatud lähtudes tegevuse jätkuvuse printsiibist.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Ettevõtja arvestus- ja esitusvaluutaks on euro (EUR). Kõik aruandes esitatud summad on ümardatud lähima täiseuroni.

Juhtkonna hinnangud ja otsused

Euroopa Liidu poolt vastu võetud IFRS-ga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute andmist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid, kajastatud varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute üle vaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil ja kõikidel tulevastel perioodidel, mida muutused mõjutavad.

Valdkondadeks, milles juhtkonna otsustel ja hinnangutel on oluline mõju raamatupidamisaruandele ja majandustulemustele, on firmaväärtuse hindamine (vt lisasid 2.3 ja 4) ja materiaalse põhivara kasulik eluiga (vt lisa 2.3).

2.2. Võrdlusperioodi korrigeerimine

Korrektuur summas 542 929 eurot on võrdlusperioodi seotud osapoolte lisas kajastatud müüdüd teenuste ja kaupade summa. Antud korrigeerimine tuleneb sidusettevõtetele väljastatud arvete sisust. Aruandeperioodil tuvastati, et müüdüd teenuste ja kaupade summa sees on kajastatud ka edasiesitatud kulude osa, mida sinna sisse arvestada ei ole korrektne.

	31.12.2020	Muutus	31.12.2020
Müügid samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatele ettevõtjatele	584 575	-542 929	41 646

2.3. Olulisemad arvestuspõhimõtted

Allpool on toodud ära olulisemad arvestuspõhimõtted, mida ettevõtja oma finantsaruannete koostamisel rakendab:

a) Äriühendused ja firmaväärtus

Ettevõtja kasutab äriühenduste kajastamisel ostumeetodit. Omandatud osaluse soetusmaksumuseks loetakse omandamisel makstava tasu (s.o. omandamise eesmärgil üle antava vara, võetud kohustise ja omandaja poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide) õiglast väärtust ning omandamisega otseselt seotud väljaminekuid.

Omandatud netovara õiglase väärtuse moodustavad omandatud ettevõtja varade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste õiglased väärtused, millest on maha arvatud vähemusosalusele kuuluv osa netovara õiglasest väärtusest.

Soetusmaksumuse jagamiseks omandatud varade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste õiglastele väärtustele koostatakse ostuanalüüs. Firmaväärtus on positiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel. Omandamise kuupäeval kajastab ettevõtja finantsseisundi aruandes firmaväärtuse selle soetusmaksumuses immateriaalse varana. Omandamisega seotud kulutused kantakse nende tekkimisel kuludesse ja kajastatakse tegevuskulude all.

Äriühendust ettevõtjate vahel, mis on ühise kontrolli all, ei käsitleta kui sõltumatute osapoolte vahelist äriühendust. Sellest tulenevalt ei teki ühise kontrolli all olevatest äriühendustest positiivset ega negatiivset firmaväärtust. Ühise kontrolli all olevate ettevõtjate vahelise äriühenduse korral kajastatakse soetatud netovara omandava ettevõtja finantsseisundi aruandes, kasutades nende raamatupidamisväärtusi. Soetamisel tasutud summa, mis ületab või on alla netovara raamatupidamisväärtuse, kajastatakse otse omakapitali koosseisus vastavalt selle vähendamise või suurendamisena.

b) Käibe- ja põhivara ning lühi- ja pikaajalised kohustised

Ettevõtja kajastab oma finantsseisundi aruandes eraldi käibe- ja põhivara ning lühi- ja pikaajalisi kohustisi. Vara loetakse käibevaraks siis, kui vara:

- loodetakse realiseerida või kavatakse müüa või tarbida oma tavapärase äritsükli jooksul,
- hoitakse peamiselt kauplemise eesmärgil,
- loodetakse realiseerida 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu või
- on raha või raha ekvivalent, välja arvatud juhul, kui vara kasutamine vahetamiseks või kohustise katmiseks on piiratud vähemalt aruandeperioodile järgneva 12 kuu jooksul.

Kõik ülejäänud varad loetakse põhivaraks.

Kohustis loetakse lühiajaliseks siis, kui:

- kohustis arveldatakse eeldatavasti oma tavapärase äritsükli jooksul,
- kohustist hoitakse peamiselt kauplemise eesmärgil,
- kohustis kuulub arveldamisele 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu või
- ettevõtjal ei ole tingimusteta õigust lükata kohustise arveldamist edasi rohkem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu.

Kõik ülejäänud kohustised loeb ettevõtja pikaajaliseks.

c) Õiglase väärtuse kindlaks määramine

Ettevõtja ei kajasta finantsinstrumente õiglasest väärtuses, kuid avalikustab lisas 3 õiglased väärtused teatud finantsinstrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Õiglase väärtus on hind, mis saadaks vara müügil või makstaks kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval turusaliste vahelises tavapärasest tehingus. Õiglase väärtuse mõõtmine toimub eeldusel, et vara müügi või kohustise üleandmise tehing toimub kas

- vara või kohustise põhiturul või

- põhituru puudumisel vara või kohustise jaoks soodsaimal turul.

Kõnealune põhi- või soodsaim turg peab olema ettevõtja jaoks ligipääsetav.

Vara või kohustise õiglast väärtust hinnatakse eelduste põhjal, mida turuosalise vara või kohustise hinna määramisel kasutaksid, eeldades et turuosalise tegutsevad oma parimates majanduslikes huvides. Mittefinantsvara õiglase väärtuse hindamisel võetakse arvesse turuosalise võimet luua majanduslikke hüvesid, kasutades vara parimal viisil või müües selle teisele turuosalisele, kes kasutaks vara parimal viisil. Ettevõtja kasutab õiglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglased väärtused on finantsaruannetes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt all toodud õiglase väärtuse hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

- Tase 1 — noteeritud (korrigeerimata) turuhinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele
- Tase 2 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad
- Tase 3 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad

Ettevõtja hindab iga aruandeperioodi lõpul, kas varad ja kohustised, mis esinevad finantsaruannetes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (toetudes madalaimale sisendile, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna).

Õiglaste väärtuste avalikustamise lihtsustamiseks on ettevõtja klassifitseerinud varad ja kohustised vastavalt nende iseloomule, omadustele ja nendega kaasnevatele riskidele ning ülaltoodud õiglase väärtuse hierarhia tasemetele.

d) Finantsvarad

Nõuded ostjate vastu võetakse arvele nende tekkimise kuupäeval. Kõiki muid finantsvarasid ja -kohustusi kajastatakse esmalt päeval, mil Tomra Service OÜ-st saab instrumendi lepinguline osapool.

Nõudeid ostjate vastu, millel puudub oluline finantseerimiskomponent, kajastatakse algselt tehinguhinnas.

Finantsvarasid ei liigitata ümber pärast nende esmast kajastamist, välja arvatud juhul, kui ettevõtja muudab oma finantsvarade juhtimise ärimudelit. Sellisel juhul liigitatakse ümber kõik mõjutatud finantsvarad ärimudeli muutmisele järgneva aruandeperioodi esimesel päeval.

Finantsvara mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui on täidetud järgmised kaks tingimust:

- vara hoitakse ärimudelis, mille eesmärk on hoida varasid, et saada neist tulenevaid lepingulisi rahavoogusid;
- kindlaksmääratud kuupäevadel tulenevad lepingulistest tingimustest rahavood, mis sisaldavad ainult põhiosamakseid ja intressimakseid tasumata põhiosalt.

Kui finantsvarad mõõdetakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutatakse selleks sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumust vähendatakse väärtuse langusest tingitud kahjumite võrra. Intressitulu, välisvaluutakursi muutusest tulenevaid kasumeid ja kahjumeid ning väärtuse langust kajastatakse kasumis või kahjumis. Finantsvara kajastamise lõpetamisel tekkiv kasum või kahjum kajastatakse kasumis või kahjumis.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või määratavate maksetega mittetuletisinstrumentidest finantsvara, mis ei ole aktiivsel turul noteeritud. Nõuded võetakse algselt arvele nende eest makstud tasu õiglasest väärtusest. Pärast arvele võtmist kajastatakse laene ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, mis määratakse efektiivse intressimäära meetodil ja millest on arvatud maha väärtuse langus. Laenude ja nõuete eemaldamisel finantsseisundi aruandest või nende väärtuse langemisel kajastatakse nendega seotud kasumid ja kahjumid kasumiaruandes.

Finantsvarade väärtuse langus

Ettevõtja hindab igal aruandekuupäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud. Väärtus loetakse langenuks, kui pärast vara esmast kajastamist on leidnud aset üks või mitu sündmust (kahjumit põhjustav sündmus), mis mõjutab (mõjutavad) finantsvara või finantsvarade rühma hinnangulisi tulevasi rahavoogusid, mida saab usaldusväärselt prognoosida.

Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluse konto kaudu ja kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes. Kui mõnel järgmisel aastal hinnanguline kahjum vara väärtuse langusest suureneb või väheneb sündmuse tõttu, mis toimub pärast väärtuse vähenemise kajastamist, suurendatakse või vähendatakse varem kajastatud kahjumit allahindluse konto korrigeerimise teel. Kui maha kantud summa hiljem siiski laekub, krediteeritakse saadud summa koondkasumiaruandes finantskulu all.

Standardi IFRS 9 kohaselt mõõdab ettevõtja nõuete väärtuse languse katteks moodustatavat allahindlust kehtivusaja jooksul eeldatava krediitkahjumi summas.

Tomra Service OÜ viimase 2-3 aasta ajalugu näitab, et lootusetuid nõudeid on ligikaudu 0% ning kuigi majanduskasv väheneb lähiaastatel, on makromajanduslikud näitajad positiivsed ja täiendava allahindluse kajastamise vajadus puudub.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvara (või selle osa või sarnaste finantsvarade rühma osa) kajastamine lõpetatakse, kui:

- kaotatakse õigus antud varast tulenevatele rahavoogudele;
- ettevõtjal säilivad õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ta on võtnud läbi tagatisega kokkuleppe kohustise tasuda saadud rahavood täies mahus olulise viivitusega kolmandale isikule;
- ettevõtja on võõrandanud oma õigused varast tulenevatele rahavoogudele ning on kas (a) võõrandanud kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved või (b) ei ole kõiki riske ja hüvesid võõrandanud, kuid ei ole neid ka säilitanud, vaid on võõrandanud kontrolli vara üle.

Kui ettevõtja on võõrandanud oma õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ei ole kõiki omandiõigusega kaasnevaid riske ja hüvesid ei võõrandanud ega ka säilitanud ega võõrandanud ka kontrolli vara üle, kajastatakse vara ulatuses, milles ettevõtja jätkuvalt varas osaleb. Jätkuvat osalust, mille sisuks on võõrandatud varale antud garantii, mõõdetakse kas vara algses bilansilises jääkmaksumuses või maksimumsummas, mida ettevõtja võib olla kohustatud tagasi maksma, olenevalt sellest, kumb on madalam.

e) Müügitulu kajastamine

Müügitulu kajastatakse kliendiga sõlmitud lepingus sätestatud tasu alusel. Tomra Service OÜ kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle on kliendile üle antud.

Kaupade müük

Müügitulu kajastatakse siis, kui kaubad on tarnitud/kätte toimetatud ja klientide poolt nende asukohas.

Teenuste osutamine

Teenuste osutamisega seotud müügitulu kajastatakse aruandeperioodil, mil teenust osutatakse.

Finantstulud ja –kulud

Finantstulude ja –kulude all kajastatakse kasum (kahjum) valuutakursside muutustest, intressitulud ja muud finantstulud ja –kulud, mis ei ole seotud tütar- ja sidusettevõtjatega ning muude finants-investeeringutega.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsinstrumentide intressitulu kajastatakse sisemise intressimäära meetodil. Sisemine intressimäär on määr, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased maksed või laekumised finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja või vajaduse korral lühema perioodi jooksul täpselt finantsvara või -kohustise bilansilise jääkmaksumuseni. Intressitulu kajastatakse koondkasumiaruandes muu finantstulu all.

Tulu kliendilepingutest

IFRS 15 keskne põhimõte seisneb selles, et ettevõtja kajastab klientidele lubatud kaupade või teenuste võõrandamise müügitulu summas, mis vastab tasule, mida majandusüksusel on tema hinnangul õigus vastavate kaupade või teenuste eest saada. Selle keskse põhimõtte rakendamiseks on paigas 5-sammuline mudel:

- Kliendiga sõlmitud lepingu(te) tuvastamine
- Teostamiskohustuste tuvastamine lepingus
- Tehinguhinna kindlaks tegemine
- Tehinguhinna jaotamine lepingus tuvastatud teostamiskohustustele
- Tulu kajastamine vastava teostamiskohustuse täitmisel

Tomra Service OÜ on hinnanud IFRS 15 standardi mõju seoses kliendilepingutega. Ettevõtjas on eristatud kahte tüüpi kliendilepingud – *full-service* ning *throughput*.

Throughput lepingute puhul on tegemist kliendilepingutega, mis ei ole rendilepingud ning mida tuleb kajastada lähtuvalt IFRS 15-st. IFRS 15 kohaselt tuleb kliendilepingutest saadav tulu kajastada erinevate teostamiskohustiste lõikes. Vastavalt kliendilepingutele ja juhtkonna väidetele, ei ole *throughput* lepingutes eraldi teostamiskohustisi.

f) Välisvaluuta

Ettevõtja finantsaruanded on koostatud eurodes, mis on ühtlasi ka ettevõtja arvestusvaluuta.

Tehingud ja saldod

Ettevõtja võtab kõik välisvaluutas tehtud tehingud arvele välisvaluuta ja arvestusvaluuta hetkekursiga kuupäeval, millal tehing tuleb arvele võtta. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse arvestusvaluutasse ümber aruandekuupäeval kehtiva hetkekursiga.

Rahaliste kirjade arveldamisest või ümberarvestamisest tekkivad vahed kajastatakse kasumiaruandes. Mitterahalised kirjed, mida mõõdetakse välisvaluutas soetusmaksumuses, konverteeritakse vahetuskursside alusel, mis kehtisid esialgse tehingu kuupäeval.

g) Tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtja tulumaksuga mitte ettevõtjate teenitud kasumit, vaid dividendidena jaotatud kasumit. Alates 1. jaanuarist 2019 kohaldub tulumaksuseaduse § 4 lg 5 ja § 50¹ alusel regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast. Seega saab residendist äriühing dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja tavamäära 20/80. Residendist äriühing saab madalamat maksumäära 14/86 rakendada:

- 2019. aastal ühele kolmandikule 2018. aastal jaotatud kasumist, millelt residendist äriühing on maksnud tulumaksu;
- 2020. aastal ühele kolmandikule 2018. ja 2019. aastal jaotatud kasumist, millelt residendist äriühing on maksnud tulumaksu;

- 2021. aastal ühele kolmandikule 2018., 2019. ja 2020. aastal jaotatud kasumist, millelt residendist äriühing on maksnud tulumaksu.

Dividendidelt tasumisele kuuluvat tulumaksu kajastatakse kuluna samal perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millal need tegelikult välja makstakse. Maksustamissüsteemi eripära tõttu ei teki Eestis registreeritud ettevõtjatel varade ja kohustiste bilansiliste jääkväärtuste ja maksubaaside vahelistest ajutistest erinevustest tulenevaid edasilükkunud tulumaksukohustisi ega -varasid.

h) Raha ja raha ekvivalendid

Rahaks loetakse sularaha ja raha pangakontodel. Raha ekvivalendid on lühiajalised kõrge likviidsusega investeeringud, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu, mille esialgne tähtaeg jääb alla kolme kuu ning mille puhul puudub oluline väärtuse muutuse risk.

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse sularaha, panga arvelduskontodel olevaid vahendeid ning pangahoiuseid, mille tähtaeg on kuni 3 kuud.

Äritegevuse rahavood on koostatud kaudsel meetodil, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavood on otsemeetodil.

i) Materiaalne põhivara

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Materiaalse põhivara esialgne maksumus koosneb selle ostuhinnast, sh soetuselt tagastamatutest maksudest ning kulutustest, mis on otseselt seotud varaobjekti otstarbekohaseks kasutamiseks vajalikku seisukorda ja asukohta viimisega. Pärast materiaalse põhivara kasutuselevõttu tekkinud kulud, nagu remondi- ja hoolduskulud, kajastatakse üldjuhul koondkasumiaruandes perioodil, mil need on tekkinud.

Kulumit arvutatakse lineaarsel meetodil vara kasuliku eluea jooksul järgmiselt:

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Masinad ja seadmed	3-10 aastat
Sõidukid	3-5 aastat
Kontorimööbel ja -tehnik	3-10 aastat

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Kasulikud eluead, lõppväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle igal aastal, et veenduda, et materiaalsest põhivarast tuleneva majandusliku kasu ajastus poleks oluliselt muutunud. Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui sündmused või asjaolude muutumine viitavad sellele, et nende bilansiline väärtus ei pruugi olla kaetav.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse selle müügil või kui selle kasutusest või müügist ei prognoosita enam tulevast majanduslikku kasu. Vara kajastamise lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit (s.o erinevus müügist saadud netotulu ja vara bilansilise jääkmaksumuse vahel) kajastatakse selle aruandeaasta koondkasumiaruandes, kui vara kajastamine lõpetatakse.

j) Immateriaalne põhivara

Eraldi omandatud immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses. Ühinemiste teel omandatud immateriaalse põhivara maksumus on vara bilansiline väärtus omandamiskuupäeva seisuga. Immateriaalset vara kajastatakse vaid juhul, kui on tõenäoline, et varaga seotud tulevane majanduslik kasu läheb ettevõtjale ja vara maksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Immateriaalse põhivara kasulik eluiga võib olla kas piiratud või piiramatult.

Pärast algset arvele võtmist kajastatakse piiratud elueaga immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumuliseerunud kulum ja akumuliseerunud kahjum vara väärtuse langusest. Immateriaalse vara kajastamise lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit mõõdetakse vara netomüügitulu ja bilansilise maksumuse vahena ning kajastatakse kasumiaruandes vara kajastamise lõpetamisel. Piiratud elueaga immateriaalsete varade väärtuse langust hinnatakse, kui on põhjust arvata, et immateriaalse vara väärtus võib olla langenud.

Piiramatul kasuliku elueaga immateriaalset põhivara ei amortiseerita, kuid selle väärtuse langust kontrollitakse üks kord aastas kas eraldi või raha genereeriva üksuse tasandil. Kasuliku eluea piiramatuks hindamist kontrollitakse üks kord aastas, et teha kindlaks, kas tegemist on endiselt piiramatul kasuliku elueaga varaga. Kui vara ei saa enam pidada piiramatul kasuliku elueaga varaks, klassifitseeritakse see edasiulatuvalt ümber piiratud kasuliku elueaga varaks.

Mittefinantsvara väärtuse langus

Igal aruandekuupäeval hindab ettevõtja, kas eksisteerib tõendeid mittefinantsvara (välja arvatud varud) raamatupidamisväärtuse languse kohta. Juhul kui taolisi tõendeid esineb, hindab ettevõtja vara kaetavat väärtust. Firmaväärtuse puhul hinnatakse kaetavat väärtust igal aruandekuupäeval. Vara või raha teeniva üksuse kaetav väärtus on kas selle vara või raha teeniva üksuse õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud, või kasutusväärtus olenevalt sellest, kumb on suurem. Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulisi tulevasi rahavooge maksueelse diskontomääraga, mis väljendab hetke turuhinnanguid raha ajaväärtuse ja varaga seotud iseloomulike riskide kohta. Vara väärtuse languse testimiseks koondatakse varad väikseimasse varasid hõlmavasse rühma, mis loob oma jätkuva tegevusega rahavoogusid, mis on valdavas osas sõltumatud muude varade või varade rühmade (raha teenivate üksuste) poolt loodavatest rahavoogudest.

Väärtuse languse testimise eesmärgil jagatakse äriühenduse käigus omandatud firmaväärtus ettevõtja nendele raha teenivatele üksustele, mis äriühendusest tekkivast sünergiast eeldatavalt kasu saavad. Kui vara või selle raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vara või raha teeniva üksuse hinnangulise kaetava väärtuse, kajastatakse väärtuse langusest tulenev kahjum. Varade väärtuse langusest tulenevad kahjumid kajastatakse kasumis või kahjumis. Raha teeniva üksuse väärtuse langusest tulenenud kahjumi kajastamisel vähendatakse esmalt üksusele jagatud firmaväärtuse raamatupidamisväärtust ning seejärel proportsionaalselt üksuse (üksuste rühma) muude varade raamatupidamisväärtust. Firmaväärtuse langust ei tühistata.

Muude varade varasematel perioodidel kajastatud väärtuse langusest tulenenud kahjumite puhul hinnatakse igal aruandekuupäeval, kas eksisteerib tõendeid sellest, et kahjum on vähenenud või seda enam ei eksisteeri. Varem kajastatud vara väärtuse langusest tulenenud kahjum tühistatakse, kui kaetava väärtuse määramisel kasutatud hinnangud on muutunud. Varem kajastatud vara väärtuse langusest tulenenud kahjum tühistatakse ainult ulatuses, mille võrra vara raamatupidamisväärtus ei ületa raamatupidamisväärtust, mis oleks kindlaks määratud (ilma amortisatsioonita), kui vara väärtuse langusest tulenevat kahjumit ei oleks kajastatud.

k) Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostu-, tootmis- ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi.

Varusid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest kumb on madalam.

Iga aruandeperioodi lõpul vaadatakse varude nimekiri kriitiliselt üle, et identifitseerida varude objektid, mille neto realiseerimisväärtus võib olla langenud madalamale nende soetusmaksumusest. Järgmiste asjaolude esinemisel peab ettevõtja juhtkond kaaluma vajadust varude alla hindamiseks:

- (a) varude füüsiline inventuur on tuvastanud, et varud on riknenud või nende füüsiline seisund on halvenenud;
- (b) sarnaste varuobjektide turuhind on langenud;

(c) teatud varuobjekte pole pikema aja vältel suudetud müüa ega kasutada ning eksisteerib kahtlus, kas neid suudetakse realiseerida mõistliku aja vältel.

Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul kui nendest valmistatavate valmistoote hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoote neto realiseerimisväärtust. Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse aruandeperioodi kuludena. Juhul kui varem allahinnatud varude neto realiseerimisväärtus hilisematel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus.

Varude soetusmaksumuse kuludesse kandmisel kasutab ettevõtja kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit, mille rakendamisel loetakse iga üksiku objekti soetusmaksumuseks perioodi algjäägi soetusmaksumuse ja perioodi jooksul soetatud objektide soetusmaksumuste kaalutud keskmist.

IFRS 16 „Rendilepingud“

IFRS 16 asendab standardi IAS 17 „Rendilepingud“ ja sellega seotud tõlgendused. Standard likvideerib rentnike jaoks varasema kaht liiki arvestuse mudeli ja nõuab selle asemel, et ettevõtjad kajastaksid enamikku rendilepingutest ühtse mudeli alusel bilansis, st. kasutus- ja kapitalirenti ei eristata.

Standardiga IFRS 16 kehtestatakse rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlemale lepingupoolele, st nii kliendile (rentnikule) kui ka teenuseosutajale (rendileandjale). Uue standardi kohaselt peavad kajastama rentnikud suurema osa rentidest oma finantsaruannetes. Kui mõned erandid välja arvata, kajastatakse kõiki rente ühtse mudeli alusel. Rendileandjate jaoks jääb rentide kajastamine suures osas muutumatuks.

Standardi IFRS 16 alusel on leping rendileping või sisaldab rendilepingut, kui sellega antakse üle õigus mingi vara kasutamist teatud ajavahemikul tasu eest kontrollida. Selliste lepingute puhul nõuab uus mudel rentnikult kasutusõiguse alusel kasutatava vara ja rendikohustise kajastamist. Kasutusõiguse alusel kasutatavat vara amortiseeritakse ja kohustise pealt arvestatakse intressi. Selle tulemuseks on enamiku rendilepingute jaoks kulumuster, mille puhul suurem osa kulus kajastatakse lepingu alguses, ja seda isegi siis, kui rentnik maksab jätkuvalt igal aastal ühesuguse suurusega renditasusid.

Uus standard kehtestab rentnikele mitmeid piiratud ulatusega erandeid, mille hulka kuuluvad:

- rendilepingud, mille rendiperiood on 12 kuud või lühem ja mis ei sisalda ostuoptsioone; ja
- rendilepingud, mille alusvara väärtus on madal (väheolulised rendilepingud).

Rendileandja arvestuspõhimõtted uue standardi rakendamisest suures osas ei muutu ja jätkuvalt eristatakse kasutus- ja kapitalirenti.

IFRS 16 alusel kajastatavad kasutusrendikohustised koosnevad lao- ning büroopindade rendist.

Vara kasutusõigus

Rendiperioodi alguses (st päeval, mil alusvara antakse kasutamiseks üle) kajastab ettevõtja vara kasutusõiguse. Vara kasutusõigus kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid ning mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustiste ümberhindamisele. Vara kasutusõiguse soetusmaksumus koosneb kajastatud rendikohustistest, esmastest otsekulutustest ning rendiperioodi alguses või enne seda tehtud rendimaksetest, millest on lahutatud saadud rendistiimulid. Vara kasutusõigust amortiseeritakse lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Rendikohustised

Rendiperioodi alguses kajastab ettevõtja rendikohustised rendiperioodi jooksul tasumisele kuuluvate rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed sisaldavad fikseeritud makseid (k.a sisuliselt fikseeritud makseid), millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid, muutuvaid rendimakseid, mis sõltuvad indeksist või määrast, ning summaseid, mida tuleb jääkväärtuse garantiide alusel eeldatavasti tasuda. Samuti loetakse rendimaksete koosseisu piisavalt kindlalt realiseerimisele kuuluva ostuõiguse realiseerimise hind ning rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et ettevõtja kasutab rendilepingu lõpetamise õigust. Muutuvad

rendimaksed, mis ei sõltu ühestki indeksist ega määrast, kajastatakse kuluna perioodil, mil nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus aset leiab.

Kuna rendi sisemist intressimäära ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab ettevõtja rendimaksede nüüdisväärtuse leidmiseks oma alternatiivset laenuintressimäära rendiperioodi alguse seisuga. Pärast rendiperioodi algust suurendatakse rendikohustiste summat jooksvalt kogunenud intressi ning vähendatakse tehtud rendimaksetele võrra. Rendikohustiste bilansiline väärtus hinnatakse ümber ka juhul, kui muudetakse rendiperioodi, rendimakseid (nt tulevased maksed muutuvad nende arvutamise aluseks oleva indeksi või määra muutumise tõttu) või alusvara ostuõiguse hinnangut.

Müügi-tagasirenditehingud

Müügi-tagasirenditehing sisaldab vara müümist ja sama vara tagasirentimist müüjale. Rendimaksed ja müügihind on tavaliselt omavahel seotud, sest need lepitakse kokku ühe tehingu raames. Kui müügi-tagasirenditehingus tagasirent on kapitalirendi tingimustel, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut, mitte kui ostu-müügittehingut, st „müüdud“ vara jääb müüja bilanssi ning saadud raha („müügihinna“) summas kajastatakse bilansis kapitalirendikohustist. „Müügihinna“ ja rendimaksede miinimumsumma vahet kajastatakse rendiperioodi jooksul intressikuluna analoogiliselt tavaliste kapitalirendilepingutega. Müügi- ja tagasirendilepingute (sale-leaseback) kajastamine IFRS 16 rakendamisel Tomra Service OÜ jaoks ei muutu, kuna lepingud on sõlmitud kapitalirenditingimustel ehk tegemist on finantseerimistehingutega.

l) Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi.

Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvas summas.

Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

m) Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Ettevõtja moodustab eraldisi nende kohustiste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõtjal on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustis, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustiste suhtes turul valitsev intressimäär.

Tingimuslikeks kohustisteks klassifitseeritakse need kohustised, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurust ei saa usaldusväärselt hinnata. Tingimuslike kohustiste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

n) Kohustuslik reservkapital

2017. aastal likvideeris Tomra Service OÜ äriettevõtjate ühinemisel tekkinud reservkapitali, kuna Tomra Service OÜ põhikiri ei näe ette selle moodustamist.

o) Seotud osapooled

Seotud osapool on isik või ettevõtja, kes on seotud Tomra Service OÜ-ga (edaspidi Ettevõtja) sel määral, et nendevahelised tehingud ei pruugi toimuda turutingimustel.

- Isik või selle isiku lähedane pereliige (st pereliige, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu, näiteks abikaasa, elukaaslane või laps) on seotud Ettevõtjaga, kui see isik:
 - (a) on Ettevõtja või selle emaettevõtja juhtkonna liige (st isik, kellel on volitused ettevõtja tegevuse kavandamiseks, juhtimiseks ja kontrollimiseks otseselt või kaudselt, ning kes kannab selle eest vastutust); või
 - (b) omab kontrolli või olulist mõju Ettevõtja üle (näiteks läbi osaluse).
- Ettevõtja on seotud teise ettevõtjaga, kui kehtib üks või mitu järgmistest tingimustest:
 - (a) teine ettevõtja ja Ettevõtja on ühise kontrolli all (st kas neid kontrollib sama isik (või selle isiku lähedane pereliige));
 - (b) üks ettevõtja on kolmanda osapoole (kelleks võib olla nii ettevõtja kui isik) poolt kontrollitav ettevõtja ja teine ettevõtja on selle kolmanda osapoole (juhul kui kolmandaks osapooleks on isik, siis selle isiku või tema lähedase pereliikme) olulise mõju all olev ettevõtja;
 - (c) teine ettevõtja omab Ettevõtja üle kontrolli või olulist mõju;
 - (d) teine ettevõtja on Ettevõtja kontrolli või olulise mõju all;
 - (e) teised ettevõtjad, mille üle Ettevõtja emaettevõtja juhtkonna liige (või nende lähedased pereliikmed) omavad kontrolli või olulist mõju;
 - (f) teised ettevõtjad, mille juhtkonda kuuluvad isikud (või nende lähedased pereliikmed), kes omavad kontrolli või olulist mõju Ettevõtja üle.

p) Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid finantsseisundi aruande kuupäeva, 31. detsembri 2021 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

2.3 Uute IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine

Muudatused IFRS standardites, mis rakenduvad alates 1. jaanuar 2021 alanud aruandlusperioodidele

IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatus: COVID-19-st tingitud rendisoodustused

Muudatust kohaldatakse tagasiulatuvalt kõigile 1. juunil 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine, sh finantsaruannete puhul, mis polnud 2020. aasta 28. mai seisuga veel kinnitatud. IASB muutis standardit, et võimaldada rentnikel loobuda IFRS 16 nõuete rakendamisest rendilepingute muutmise kajastamisel seoses otseselt COVID-19 pandeemiast tingitud rendisoodustustega. Muudatusega lubatakse rentnikel kajastada COVID-19 pandeemiast tingitud rendisoodustustest tulenevat rendimaksete muutust nii, nagu nad teeks seda IFRS 16 kohaselt siis, kui tegemist ei oleks rendilepingu muudatusega, kuid seda vaid juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- Rendimaksete muutuse tulemusel on renditasu sisuliselt sama või väiksem kui vahetult enne muutust.
- Rendimaksete vähendamine mõjutab ainult makseid, mis kuulusid algselt tasumisele hiljemalt 30. juunil 2021.
- Rendilepingu muudes tingimustes olulisi muudatusi ei tehta.

Tomra Service OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatus olulist mõju ettevõtja raamatupidamise aruandele.

Viitintressimäärade (IBOR) reformi teine etapp – IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 muudatused

2020. aasta augustis võttis IASB vastu IBOR-reformist tulenevad muudatused standardites IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16, viies lõpule oma IBOR-reformi mõjude adresseerimisele suunatud tegevused. Muudatustega nähakse ette ajutised vabastused selleks, et tulla toime mõjuga finantsaruandlusele, mis tekib IBOR-i asendamisest alternatiivse, peaaegu riskivaba intressimääraga (RFR). Täpsemalt lubatakse kasutada finantsvarade- ja kohustistega seotud lepingupõhiste rahavoogude arvutamise aluse muutumise kajastamisel lihtsust, mille kohaselt võib korrigeerida sisemist intressimäära intressi turumäära muutumisega samas ulatuses. Samuti lubatakse muudatustega lihtsustusi riskimaandamissuhete lõpetamise kajastamisel, sh ei pea RFR-instrumendi riskikomponendi maandamise instrumendina määratlemisel ajutiselt täitma selgelt eristatavuse nõuet. Muudetud on ka IFRS 7-t, et aidata finantsaruannete kasutajatel mõista viitintressimäärade reformi mõju ettevõtte finantsinstrumentidele ja riskijuhtimisstrateegiale. Rakendamine toimub küll tagasiulatuvalt, kuid varasemaid perioode korrigeerima ei pea. Tomra Service OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatus olulist mõju ettevõtja raamatupidamise aruandele.

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja olemasolevate standardite muudatused

Standardite IFRS 10 ja IAS 28 muudatused „Investori ja tema sidusettevõtte või ühisettevõtte vaheline müük või varaline sissemakse“

(Euroopa Komisjon otsustas muudatuste kinnitamise määramata ajaks edasi lükata.)

Muudatustega selgitatakse, et sidusettevõtte või ühisettevõttega seotud tehingu puhul sõltub kasumi või kahjumi kajastamise ulatus sellest, kas müüdud või üle antud varad moodustavad äri, nii et:

- kasum või kahjum kajastatakse täielikult siis, kui investori ja tema sidusettevõtte või ühisettevõtte vaheline tehing hõlmab sellise vara või selliste varade üleandmist, mis moodustavad äri (olenemata sellest, kas see asub / need asuvad tütarettevõttes või mitte), ning
- kasum või kahjum kajastatakse osaliselt siis, kui investori ja tema sidusettevõtte või ühisettevõtte vaheline tehing hõlmab varasid, mis ei moodusta äri (isegi juhul, kui need varad asuvad tütarettevõttes).

Tomra Service OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatus olulist mõju ettevõtja raamatupidamise aruandele.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused: kohustiste liigitamine lühi- või pikaajalisteks

Muudatusi oleks tulnud hakata algselt kohaldama 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti oli lubatud ennetähtaegne rakendamine. COVID-19 pandeemia tõttu lükkas IASB standardi jõustumise kuupäeva aasta võrra edasi 1. jaanuarile 2023, et anda ettevõtetele rohkem aega sellega kohustiste liigitamisel kaasnevate muudatuste rakendamiseks. Muudatuste eesmärk on tagada finantsaruannete parem võrreldavus, aidates ettevõtetel määrata, kas võlad ja muud kohustised, mille maksetähtpäev ei ole kindel, tuleb liigitada finantsseisundi aruandes lühi- või pikaajalisteks. Muudatused mõjutavad kohustiste esitusviisi finantsseisundi aruandes ega muuda eksisteerivaid nõudeid, mis puudutavad vara, kohustise, tulu või kulu mõõtmist, kajastamise aega või avalikustatavat infot. Muudatustega selgitatakse ka, kuidas liigitada võlainstrumente, mida ettevõtte võib arveldada emiteerides omakapitaliinstrumente.

2021. aasta novembris avaldas IASB standardi muutmise projekti, kus selgitatakse, kuidas kajastada kohustisi, mis on seotud lepingutingimuste täitmisega pärast aruandeperioodi lõppu. Täpsemalt tegi IASB ettepaneku teha standardis IAS 1 väikesemahulised muudatused, millega sisuliselt tühistatakse 2020. aastal kõnealuses standardis jõustunud muudatused, millega kohustati ettevõtteid liigitama lühiajaliseks need kohustised, mis olid seotud lepingutingimuste täitmisega 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu, kui neid lepingutingimusi polnud aruandeperioodi lõpu seisuga täidetud. Uute

muudatuste kohaselt tuleks ettevõtetel kajastada eraldi kõik pikaajalised kohustised, mis on seotud lepingutingimuste täitmisega 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui ettevõtte kõnealuseid lepingutingimusi aruandeperioodi lõpu seisuga ei täida, on vaja avalikustada täiendavat informatsiooni. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Samuti on IASB teinud ettepaneku lükata 2020. aasta muudatuste jõustumise kuupäev edasi, nii et ettevõtetelt ei nõutaks praeguse praktika muutmist enne kavandatud muudatuste jõustumist.

Tomra Service OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatus olulist mõju ettevõtja raamatupidamise aruandele.

IFRS 3 „Äriühendused“, IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ ja IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatused ning lga-aastased parandused ajavahemikuks 2018–2020

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine.

IASB on andnud välja IFRS-ide väikesemahulised muudatused:

- IFRS 3 „Äriühendused“ muudatustega uuendatakse standardis olevat viidet finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule ilma, et muudetaks äriühenduste kajastamise nõudeid.
- IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ muudatustega keelatakse ettevõtte sellise müügitulu mahaarvamine materiaalse põhivara soetusmaksumusest, mis saadakse toodetud toodete müümisest perioodil, kui ettevõtte tegeleb veel vara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimisega. Sellise müügitulu ja seotud kulud peab ettevõtte kajastama kasumiaruandes.
- IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatustega täpsustatakse, milliseid lepingu täitmisega seotud kulusid peab ettevõtte lepingu kahjulikkuse hindamisel arvesse võtma.
- lga-aastaste parandustega ajavahemikuks 2018–2020 tehakse väiksemaid muudatusi standardites IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“, IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja IAS 41 „Põllumajandus“ ning IFRS 16 „Rendiarvestus“ näidetes.

Tomra Service OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatused olulist mõju ettevõtja raamatupidamise aruandele.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS-ide rakendusjuhendi nr 2 muudatused: arvestuspõhimõtete avalikustamine

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega antakse juhiseid selle kohta, kuidas otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. IAS 1 muudatustega asendatakse nõue avalikustada 'peamised' arvestuspõhimõtted nõudega avalikustada 'olulisemad' arvestuspõhimõtted. Rakendusjuhendisse on lisatud ka täpsemad suunised ja näited, mis peaksid aitama otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

Tomra Service OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatus olulist mõju ettevõtja raamatupidamise aruandele.

IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: mõiste 'arvestushinnang' definitsioon

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatused puudutavad kõiki 1. jaanuaril 2023 või hiljem arvestuspõhimõtetes ja arvestushinnangutes toimuvaid muutusi. Uue definitsiooni kohaselt on arvestushinnang raamatupidamise aastaaruandes kajastuv rahaline summa, mille mõõtmisel esineb hinnangu ebakindlus. Samuti täpsustatakse muudatustega, mis on arvestushinnangute muutused ning kuidas need erinevad muutustest arvestuspõhimõtetes ja vigade korrigeerimisest. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

Tomra Service OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatus olulist mõju ettevõtja raamatupidamise aruandele.

IAS 12 „Tulumaks“ muudatused: edasilükkunud tulumaks, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. 2021. aasta mais andis IASB välja IAS 12 muudatused, millega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala ning täpsustatakse, kuidas peaksid ettevõtted arvestama edasilükkunud tulumaksu selliste tehingute puhul nagu rendilepingud ja taastamise kohustised. Muudatuste kohaselt ei saa rakendada esmase kajastamise erandit tehingutele, mille esmasel kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus on võrdsed. Seda saab kasutada vaid juhul, kui renditava vara ja rendikohustise (või taastekohustise ja eemaldatava vara) kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus ei ole võrdsed. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel standarditel, standardite muudatustel ja tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju ettevõtte raamatupidamise aruandele.

3. Riskijuhtimine ja peamiste riskide kirjeldus

Ettevõtja tegevus on avatud mitmetele finantsriskidele: tururisk, krediidirisk, hinnakujundusrisk ja likviidsusrisk. Ettevõtja üldine riskijuhtimisprogramm keskendub finantsturgude prognoosimatusele ning üritab minimeerida selle võimalikku negatiivset mõju ettevõtja finantstulemustele.

Ettevõtjat mõjutavad tururisk, krediidirisk ja likviidsusrisk.

Krediidirisk

Krediidirisk on finantskahju tekkimise risk, kui klient või finantstehingu partner jätab täitmata oma lepingulised kohustised, mis võib tekkida peamiselt ettevõtja nõuetest klientide vastu ning rahast ja raha ekvivalentidest. Ettevõtja raha ja raha ekvivalente hoitakse suuremates finantsasutustes, mille krediitkvaliteedi on ettevõtja juhtkond hinnanud kõrgeks. Nendega seoses ei ole ettevõtja pidanud kahju kandma. Ettevõtja krediidirisk sõltub peamiselt klientide majanduslikust olukorrast ja maksekäitumisest. Ettevõtjas on kehtestatud krediitpoliitika, mille kohaselt analüüsitakse iga tagantjärele tasuva kliendi maksevõimet enne maksetingimuste ja tarnetingimuste kokkuleppimist individuaalselt. Ettevõtja maandab oma ostjate vastu olevate nõuetega seotud krediidiriski krediidiriski hindamise ja klientide vastu olevate nõuete saldode pideva jälgimisega. Kliendid, kes ei vasta ettevõtja kehtivatele krediitkõlblikkuse tingimustele, võivad teha ettevõtjaga tehinguid ainult ettemaksuga.

Ettevõtja nõudeid ostjate vastu analüüsitakse kord kuus ning kõik potentsiaalsed krediitkahjumid kajastatakse kohe. Nõue ostja vastu loetakse potentsiaalseks krediitkahjumiks, kui maksetähtaega on rohkem kui 60 päeva ületatud. Kõik õigeaegselt tasumata nõuded ostjate vastu kinnitab juhtkond.

Aruandekuupäeva maksimaalset krediidiriski näitab ostjate vastu olevate ja muude nõuete ning sularahasaldode bilansiline jääkväärtus.

	Lisa	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded ostjate vastu	8	625 225	386 854
Raha ja raha ekvivalendid	9	295 967	188 298
		921 192	575 152

Seisuga 31.12.2021 ja 31.12.2020 on kõik nõuded tagatisteta.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et ettevõtja ei suuda tähtaegselt täita oma finantskohustisi. Ettevõtja likviidsusjuhtimise eesmärgiks on kindlustada võimaluste piires, et ettevõtjal oleks alati piisav likviidsus oma kohustiste tähtaegseks täitmiseks. Likviidsusriski vältimiseks koostab juhtkond detailseid rahavoogude prognoose ja planeerib hoolikalt investeringute ajastust.

Arvestades ettevõtja äritegevuse hooajalisusest tingitud rahavoogude dünaamikat on ettevõtja likviidsus aastavahetusel ja esimestel kuudel alati madalam kui ülejäänud aasta jooksul.

Järgmises tabelis on toodud ülevaade ettevõtja finantskohustiste lepingujärgsetest tähtaegadest. Tabelis toodud summad on lepingulised diskonteerimata rahavood.

Seisuga	Kohustis	Lisa	Alla 1 aasta	1-5 aastat	KOKKU
31.12.2021	Võlad tarnijatele ja muud võlad	12	1 174 864	92 493	1 267 357
	Saadud laenud ja kapitalirendikohustis	11	708 808	4 446 538	5 155 346
31.12.2020	Võlad tarnijatele ja muud võlad	12	863 667	140 214	1 003 881
	Saadud laenud ja kapitalirendikohustis	11	730 311	4 852 442	5 582 753

Tururisk

Intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et turu intressimäärade kõikumine avaldab negatiivset mõju ettevõtja intressi kandvatele varadele ja kohustistele. Intressimäärade muutumise mõju täpne ulatus sõltub konkreetse intressi kandva vara või kohustise lepingutingimustest. Intressimäära risk võib tekkida kahel viisil:

- Ettevõtja võib olla investeerinud intressi kandvatesse varadesse, mille väärtus intressimäära muutudes samuti muutub.
- Ettevõtja laenukohustiste väärtus kõigub intressimäärade üldise muutumise tõttu.

2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga olid ettevõtjal järgmised intressi kandvad kohustised:

Seisuga	Lisa	31.12.2021	31.12.2020
Saadud laenud	11	5 155 346	5 582 753

Tomra Service OÜ saadud laenudele (s.h liisinglepingutele) seatud intressimäär on muutuv. Vastavalt sõlmitud lepingule lisandub baasintressimäärale kas 6- või 12-kuu euribor. Täpsem info on välja toodud lisas 11.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk kanda vahetuskursside muutuste tõttu kahjumit. Ettevõtja tegutseb küll rahvusvaheliselt (müük Läti ja Leetu), kuid ei näe olulist valuutariski, kuna tehinguid teostatakse ettevõtja arvestusvaluutas.

Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide rahavoogude õiglane väärtus kõigub muul põhjusel kui muutuste tõttu turuhindades, muutes ettevõtja avatuks intressimäära riskile või valuutariskile. Hinnarisk mõjutab nii ettevõtja poolt pakutavate teenuste turutingimustel toimuvaid ostu- ja müügitehinguid kui ka kõnealuste teenuste pakkumiseks hangitavate ressursside ostu.

Õiglasel väärtused

Ettevõtja peamised finantsinstrumendid, mida õiglasel väärtuses ei kajastata, koosnevad nõuetest ostjate vastu ja muudest nõuetest, võlgadest tarnijatele ja muudest võlgadest ning lühiajalistest

laenukohustistest. Ostjate vastu olevate ja muude lühiajaliste nõuete, tarnijatele võlgu oldavate summade ning lühiajaliste laenukohustiste bilansiline jääkväärtus on lühikese tähtaja tõttu ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

Pärast arvele võtmist kajastatakse antud laene korrigeeritud soetusmaksumuses efektiivse intressimäära meetodil.

Avalikustatavad kvantitatiivsed andmed õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia kohta

	Seisuga	Lisa	Bilansiline väärtus	Kokku	Tase 1	Tase 2	Tase 3
Kohustised, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud							
Laenukohustised	31.12.2021	11	5 155 346	5 155 346	0	1 729 346	3 426 000
Laenukohustised	31.12.2020	11	5 582 753	5 582 753	0	2 156 753	3 426 000

Laenukohustiste õiglase väärtus baseerub lepingulistel rahavoogudel, mida ei ole diskonteeritud.

4. Immateriaalne põhivara

	Firmaväärtus
Soetusmaksumus	
Seisuga 1. jaanuar 2020	2 545 754
Seisuga 31. detsember 2020	2 545 754
Seisuga 31. detsember 2021	2 545 754
Bilansiline jääkväärtus	
Seisuga 31. detsember 2021	2 545 754
Seisuga 31. detsember 2020	2 545 754
Seisuga 1. jaanuar 2020	2 545 754

Ettevõtja on viinud läbi firmaväärtuse kaetava väärtuse testi.

Raha genereeriva üksusena on käsitletud Tomra Service OÜ taarakäitluse ärimudelit (THP).

Kuna THP pakenditagastusalase äritegevuse näol on tegemist äriiiniga, mille väärtus tuleneb tema võimest genereerida positiivset rahavoogu, on põhjendatud hinnata äritegevuse väärtust sissetulekute meetodil (*income approach*). Täpsemalt on valitud ettevõtjale suunatud vabade rahavoogude diskonteeritud meetod (*free cash flow to the firm* ehk FCFF), mille kohaselt hinnatakse ettevõtja väärtust läbi ettevõtjale suunatud oodatavate tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse, diskonteerides rahavooge oma- ja võörkapitali kaalutud keskmise hinnaga (WACC). FCFF meetod võtab arvesse tulevaste rahavoogude suurust, ajastatust ja riski.

Väärtushinnang

Ettevõtjale suunatud vabade rahavoogude leidmiseks liidetakse ärikasumile mitterahalised kulud (peamiselt põhivarade amortisatsioon) ning lahutatakse ettevõtja tegevuse jätkumiseks ja kasvamiseks vajalikud investeeringud – neto käibekapitali muutus ning põhivaraainvesteeringud.

Prognoosiperioodist kaugemale tulevikku jäävad rahavood on diskonteeritud tänasesse väärtusesse läbi ettevõtja jätkuväärtuse (*terminal value*). Jätkuväärtuse leidmiseks on kasutatud Gordoni kasvumudelit, lähtudes eeldusest, et ettevõtja on selleks ajaks jõudnud stabiilsesse faasi ning ettevõtja võimendamata vabad rahavood jätkavad edaspidi kasvamist inflatsiooniga võrreldavas tempos (ca 2% aastas). Jätkuväärtus on seejärel diskonteeritud Väärtuspäeva (31.12.2021), kasutades kapitali kaalutud keskmist hinda (WACC-i).

Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetava väärtuseni juhul, kui see on madalam bilansilisest jääkmaksumusest. Firmaväärtuse kaetava väärtuse testi tulemusena allahindluse vajadust ei tuvastatud.

5. Materiaalne põhivara

	Masinad ja seadmed	Sõidukid	Muu materiaalne põhivara	Kokku
Soetusmaksumus				
Seisuga 1. jaanuar 2020	6 844 229	330 994	47 681	7 222 904
Soetused	959 820	25 542	0	985 362
Mahakandmised	-267 588	0	0	-267 588
Müügid	-5 273	-28 045	0	-33 318
Seisuga 31. detsember 2020	7 531 188	328 491	47 681	7 907 360
Soetused	349 725	96 936	0	446 661
Mahakandmised	-225 120	0	0	-225 120
Müügid	0	-88 698	0	-88 698
Seisuga 31. detsember 2021	7 655 793	336 729	47 681	8 040 203
Amortisatsioon				
Seisuga 1. jaanuar 2020	-3 042 884	-188 035	-19 619	-3 250 538
Amortisatsioon	-955 149	-60 839	-5 644	-1 021 632
Mahakandmised	259 357	0	0	259 357
Müügid	5 273	20 462	0	25 735
Seisuga 31. detsember 2020	-3 733 403	-228 412	-25 263	-3 987 078
Amortisatsioon	-998 886	-61 373	-5 264	-1 065 523
Mahakandmised	202 690	0	0	202 690
Müügid	0	76 074	0	76 074
Seisuga 31. detsember 2021	-4 529 599	-213 711	-30 527	-4 773 837
Bilansiline jääkväärtus				
Seisuga 31. detsember 2021	3 126 194	123 018	17 154	3 266 366
Seisuga 31. detsember 2020	3 797 785	100 079	22 418	3 920 282
Seisuga 1. jaanuar 2020	3 801 345	142 959	28 062	3 972 366

Müüdnud põhivarade müügihind:

2021	2020
45 750	6 692

2021. aastal kanti peaaegu või täielikult amortiseerunud põhivarasid bilansist maha summas 225 120 eurot (2020: 267 588 eurot). Mahakandmisest tulenevalt tekkinud kahjum on kasumiaruandes kajastatud „Põhivara kulum ja väärtuse langus“ real summas 22 430 eurot (2020: 8 011 eurot).

6. Vara kasutusõigus ja rendikohustised

Vara kasutusõigus	Kasutusõiguse vara	Kokku
Soetusmaksumus		
Seisuga 31. detsember 2019	297 424	297 424
Vara väärtuse ümberhindlus	22 868	22 868
Seisuga 31. detsember 2020	320 292	320 292
Vara väärtuse ümberhindlus	69 828	69 828
Seisuga 31. detsember 2021	390 120	390 120
Amortisatsioon		
Seisuga 31. detsember 2019	-58 396	-58 396
Amortisatsioon	-58 946	-58 946
Seisuga 31. detsember 2020	-117 342	-117 342
Amortisatsioon	-66 283	-66 283
Seisuga 31. detsember 2021	-183 625	-183 625
Bilansiline jääkväärtus	Kasutusõiguse vara	Kokku
Seisuga 31. detsember 2021	206 495	206 495
Seisuga 31. detsember 2020	202 950	202 950
Seisuga 31. detsember 2019	239 028	239 028

Rendikohustised	Kasutusõiguse vara	Kokku
Soetusmaksumus		
Seisuga 31. detsember 2019	243 690	243 690
Kohustise ümberhindlus	22 868	22 868
Kogunenud intressid	7 025	7 025
Tagasimaksed	-61 761	-61 761
Seisuga 31. detsember 2020	211 822	211 822
Kohustise ümberhindlus	69 828	69 828
Kogunenud intressid	5 994	5 994
Tagasimaksed	-69 948	-69 948
Seisuga 31. detsember 2021	217 696	217 696
<i>Sh lühiajaline</i>	<i>82 816</i>	<i>82 816</i>
<i>Sh pikaajaline</i>	<i>134 880</i>	<i>134 880</i>

Koondkasumiaruandes kajastatud	2021	2020
Vara kasutusõiguse amortisatsioonikulu	-66 283	-58 946
Intressikulu rendikohustistelt	-5 995	-7 025
Koondkasumiaruandes kajastatud kokku	-72 278	-65 971

Lisainfo vara kasutusõiguse ja rendikohustiste kohta on toodud välja lisas 2.2.

7. Varud

	31.12.2021	31.12.2020
Müügiks ostetud kaubad	300 815	161 988
Varuosad	219 780	169 657
Muud varud	24 393	26 676
Varud kokku	544 988	358 321

2021. ja 2020. aastal ei ole tehtud varudele allahindlusi.

8. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

	Lisa	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded ostjate vastu	3	625 225	386 854
Maksude ettemaksed	13	0	7 392
Ettemakstud kulud ja tekkepõhine tulu		50 041	10 179
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded kokku		675 266	404 425

Ostjate vastu suunatud nõuete aegumise analüüs:

Tähtajaks maksmata, kuid väärtus ei ole langenud						
	Kokku	Ei ole tähtajaks maksmata ja väärtus ei ole langenud	Alla 30 päeva	30-60 päeva	61-90 päeva	91-120 päeva
31.12.2021	625 225	561 893	43 297	1 975	0	18 060
31.12.2020	386 854	379 324	4 237	1 092	-1 297	3 498

9. Raha ja raha ekvivalendid

	Lisa	31.12.2021	31.12.2020
Pangakontod	3	295 967	188 298
Raha ja raha ekvivalendid kokku		295 967	188 298

10. Osakapital

31.12.2021 seisuga oli ettevõtja osakapital 63 911 eurot (31.12.2020: 63 911 eurot) ning koosnes ühest osast. Väljastatud osa eest on täielikult tasutud.

Ettevõtja potentsiaalne tulumaksukohustis

Seisuga 31.12.2021 on ettevõtja jaotamata kasum 830 526 eurot (31.12.2020 seisuga 757 663 eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi välja maksmisel dividendidena, on 142 971 eurot (seisuga 31.12.2020: 162 735 eurot). Seega saab dividendidena välja maksta 687 555 eurot (seisuga 31.12.2020: 594 928 eurot).

11. Laenukohustised

Pikaajalised kohustised	Lisa	31.12.2021	31.12.2020
Grupisesed pikaajalised laenud	18	3 426 000	3 426 000
Liisingukohustised		1 020 538	1 426 442
Pikaajalised kohustised kokku	3	4 446 538	4 852 442
Lühiajalised kohustised			
Liisingukohustiste lühiajaline osa		708 808	730 311
Lühiajalised kohustised kokku	3	708 808	730 311
Intressikandvad kohustised kokku		5 155 346	5 582 753

Tingimused ja maksegraafikud

	Nominaalne intress	Tähtaeg	Jääkväärtus	
			31.12.2021	31.12.2020
Grupisisesed laenud	5% + 1 aasta euribor	4.11.2025	3 426 000	3 426 000
Liisingukohustised	1,95%-3,5% + 6kuu euribor	2022-2026	1 729 346	2 156 753
Intressikandvad kohustised kokku			5 155 346	5 582 753

12. Võlad tarnijatele ja muud võlad

	Lisa	31.12.2021	31.12.2020
Võlad tarnijatele		612 369	393 829
Võlad töövõtjatele		90 898	81 880
Maksuvõlad	13	89 464	102 522
Muud võlad		324 686	277 849
<i>Intress</i>	18	155 272	160 396
<i>Muud võlad</i>		169 414	117 453
Deposiidid klientidelt		149 940	147 801
Kokku, sealhulgas:		1 267 356	1 003 881
Lühiajaline	3	1 174 864	863 667
Pikaajaline	3	92 493	140 214

13. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

31.12.2021		31.12.2020	
Ettemaksed	Võlad	Ettemaksed	Võlad
Käibemaks	0	26 887	7 392
Üksikisiku tulumaks	0	19 318	0
Erisoodustuse tulumaks	0	1 028	0
Sotsiaalmaks	0	38 688	0
Kohustuslik kogumispension	0	1 079	0
Töötuskindlustusmaksed	0	2 465	0
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	89 464	7 392
			102 522

14. Müügitulu

Müük EL-i riikidesse	2021	2020
Eesti	5 442 228	4 079 897
Muud EL-i riigid	25 301	20 694
Müügitulu kokku	5 467 529	4 100 591
Tegevusalade lõikes		
Kaupade müük	1 065 485	258 586
Teenuste osutamine	4 402 044	3 842 005
<i>Sh tulu kliendilepingutest</i>	<i>3 476 947</i>	<i>2 999 108</i>
Müügitulu kokku	5 467 529	4 100 591

15. Muud äritulud

	2021	2020
Kasum põhivara müügist	55 046	6 692
Muud äritulud kokku	55 046	6 692

16. Kaubad, toore, materjal ja teenused

	2021	2020
Materjalide kulu	-2 060 453	-875 921
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku	-2 060 453	-875 921

17. Tööjõukulu

	2021	2020
Palgakulu	-1 025 869	-1 021 732
Sotsiaalmaksud	-336 236	-334 659
Erisoodustuskulud	-17 314	-14 389
Tööjõukulud kokku	-1 379 419	-1 370 780
Töötajate keskmine arv	78	89
Töölepingu alusel töötajaid	69	81
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutavaid isikuid	8	7
Juhtimis- või kontrollorgani liikmeid	1	1

18. Tehingud seotud osapooltega

Aruandekohustustlase emaeetevõtja nimetus	Tomra Holding OÜ
Riik, kus aruandekohustustlase emaeetevõtja on registreeritud	Eesti
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaeetevõtja	Tomra Europe AS
Riik, kus kontserni emaeetevõtja on registreeritud	Norra

	31.12.2021		31.12.2020	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Emaetevõtja	0	3 581 272	0	3 586 396
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	22 914	487 954	27 994	327 961
Juhatuse ning nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtjad	0	1 200	0	1 485
Kokku	22 914	4 070 426	27 994	3 915 842

	2021		Saadud laenud	
	Ostud	Müügid	laenud	tagasimaksed
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	1 641 555	1 274 911	1 150 000	1 150 000
Juhatuse ning nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtjad	293 895	0	0	0
Kokku	1 935 450	1 274 911	1 150 000	1 150 000

	2020		Saadud laenud	
	Ostud	Müügid	laenud	tagasimaksed
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	1 145 507	41 646	600 000	600 000
Juhatuse ning nõukogu liikmed ja nendega seotud ettevõtjad	76 181	0	0	0
Kokku	1 221 688	41 646	600 000	600 000

Kohustised 31.12.2021 seisuga sisaldavad laenu emaettevõtjalt summas 3 426 000 eurot (31.12.2020: 3 426 000 eurot) ning intressikohustist emaettevõtjale summas 155 272 eurot (31.12.2020: 160 396 eurot), lisaks tasumata arvete saldosiid teistele seotud osapooltele summas 489 154 eurot (31.12.2020: 329 446 eurot). Nõuded seotud osapoolte vastu 31.12.2021 seisuga on summas 22 914 eurot (31.12.2020: 27 994 eurot). Vaata ka lisasid 11 ja 12.

Ostud 2021. aastal summas 1 641 555 eurot on seotud kaupade soetamisega (2020. aastal: 1 145 507 eurot). Grupisiseseelt soetatakse peamiselt masinadetaile, mis tihti moodustavad osa arvele võetud põhivara soetusmaksumusest.

Juhatusel liikme tasud:

2021	2020
85 800	85 800

Juhatusel liikme tasud on avalikustatud ilma sotsiaalmaksuta. Vastavalt juhatusel liikme lepingule on teatud juhtudel ette nähtud lahkumishüvitis kuue kuu tasu ulatuses.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 12.05.2022

TOMRA SERVICE OÜ (registrikood: 10804337) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
EERO NÕGENE	Juhatuse liige	12.05.2022

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tomra Service OÜ osanikele

Arvamus

Oleme auditeerinud Tomra Service OÜ (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31.12.2021 ning koondkasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2021 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseteliste arvestuseksperitide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalsed kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/
Indrek Alliksaar

Vandeauditori number 446

/digitaalselt allkirjastatud/
Brita Tauts
Vandeauditori number 695
KPMG Baltics OÜ
Audiitorettevõtja tegevusloa number 17
Narva mnt 5, Tallinn 10117
13.05.2022

Audiitorite digitaalallkirjad

TOMRA SERVICE OÜ (registrikood: 10804337) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
INDREK ALLIKSAAR	Vandeaudiitor	13.05.2022
BRITA TAUTS	Vandeaudiitor	13.05.2022

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2021
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	0
Aruandeaasta kasum	1 213 502
Kokku	1 213 502
Jaotamine	
Dividendideks	1 213 502
Eelmiste perioodide jaotamata kasum peale jaotamist	0
Kokku	1 213 502

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muu mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent	77399	5467529	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6684236
Faks	+372 6684233
E-posti aadress	eero@tomra.ee
Veebilehe aadress	www.tomra.com